

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia ..... 2016 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania
nieodpłatnej pomocy prawnej**

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. poz. 1255 oraz z 2016 r. poz. 1860) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. poz. 2186) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 6 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Kobiecie, która jest w ciąży, nieodpłatna pomoc prawna jest udzielana poza kolejnością, o której mowa w ust. 1.”;
- 2) załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia otrzymują brzmienie określone odpowiednio w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości
z dnia ..... (poz. ....)
Załącznik nr 1

WZÓR

KARTA NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ

Poz.	Dokumentowane dane
1.	<p>Forma udokumentowania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ oryginał albo odpis decyzji o przyznaniu świadczenia z pomocy społecznej lub zaświadczenie o udzieleniu świadczenia, o którym mowa w art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ☐ Karta Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny ☐ zaświadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego ☐ legitymacja weterana albo legitymacja weterana poszkodowanego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa ☐ dokument stwierdzający tożsamość i nieukończenie 26 lat ☐ dokument stwierdzający tożsamość i ukończenie 65 lat ☐ pisemne oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej ☐ pisemne oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej ☐ dokument potwierdzający ciężę
2.	Dziedzina prawa, z której udzielono nieodpłatnej pomocy prawnej²:

¹ Zaznaczyć jedną właściwą odpowiedź.

² Zaznaczyć właściwe. Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

	<ul style="list-style-type: none"> ☐ prawo rodzinne, z wyłączeniem rozwodów, separacji i alimentów ☐ sprawa dotycząca rozwodu lub separacji ☐ sprawa dotycząca alimentów ☐ sprawa z zakresu prawa pracy ☐ sprawa z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej ☐ sprawa z zakresu prawa cywilnego, z wyłączeniem spraw z zakresu prawa rzeczowego i spadkowego ☐ sprawa z zakresu prawa rzeczowego ☐ sprawa z zakresu prawa spadkowego ☐ sprawa z zakresu ubezpieczeń społecznych, prawa do opieki zdrowotnej ☐ sprawa z zakresu prawa administracyjnego z wyjątkiem prawa podatkowego ☐ sprawa z zakresu prawa karnego ☐ sprawa z zakresu prawa podatkowego ☐ inne
3.	<p>Forma udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej²:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach lub ☐ wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub ☐ udzielenie pomocy w sporządzeniu projektu pisma w sprawach, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym, lub ☐ sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądownoadministracyjnym
4.	<p>Czas poświęcony na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ poniżej 15 minut

	☐ od 15 minut do 30 minut ☐ od 30 minut do 60 minut ☐ powyżej 60 minut
5.	Dane zbiorcze dotyczące osoby uprawnionej, udostępniane za jej zgodą Osoba korzystająca z nieodpłatnej pomocy prawnej¹: ☐ nie wyraziła zgody na udostępnienie dotyczących jej danych zbiorczych ☐ wyraziła zgodę na udostępnienie dotyczących jej danych zbiorczych
6.	Wiek osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej¹: ☐ poniżej 18 roku życia ☐ 18-26 lat ☐ 27-64 lata ☐ 65 lat i więcej
7.	Płeć osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej¹: ☐ kobieta ☐ mężczyzna
8.	Wykształcenie osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej¹: ☐ wyższe ☐ policealne ☐ średnie zawodowe ☐ średnie ogólnokształcące ☐ zasadnicze zawodowe ☐ gimnazjalne ☐ podstawowe ukończone ☐ pozostałe
9.	Średni miesięczny dochód netto osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej¹: ☐ bez dochodu ☐ poniżej 800 zł ☐ od 800 zł do 2599 zł ☐ od 2600 zł do 3799 zł ☐ 3800 zł i więcej

10.	Liczba członków gospodarstwa domowego osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej¹: ☐ osoba samotna ☐ od 2 do 4 ☐ powyżej 4
11.	Miejsce zamieszkania osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej¹: ☐ wieś ☐ miasto poniżej 10.000 mieszkańców ☐ miasto od 10.000 - do 25.000 mieszkańców ☐ miasto od 25.000 - do 100.000 mieszkańców ☐ miasto powyżej 100.000 mieszkańców
12.	Posiadanie przez osobę korzystającą z nieodpłatnej pomocy prawnej orzeczenia o¹: ☐ niepełnosprawności ☐ stopniu niepełnosprawności
13.	....., dnia ..... (miejscowość, data i podpis osoby udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej)

WZÓR

<p style="text-align: center;">ZBIORCZA INFORMACJA o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej sporządzona przez Starostę ..... za rok .....</p>		
Lp.	Rodzaj danych	Liczba
I.	Liczba osób, którym udzielono nieodpłatnej pomocy prawnej	
1.1	ogólnie	
1.2	w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzonych przez organizacje pozarządowe	
II.	Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, w których nieodpłatnej pomocy prawnej udzielają adwokaci lub radcowie prawni	
1.	Formy udokumentowania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej	
1.1	oryginał albo odpis decyzji o przyznaniu świadczenia z pomocy społecznej lub zaświadczenie o udzieleniu świadczenia, o którym mowa w art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	
1.2	Karta Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny	
1.3	zaświadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego	
1.4	legitymacja weterana albo legitymacja weterana poszkodowanego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa	
1.5	dokument stwierdzający tożsamość i nieukończenie 26 lat	
1.6	dokument stwierdzający tożsamość i ukończenie 65 lat	
1.7	pisemne oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz	

	edukacji prawnej	
1.8	pisemne oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej	
1.9	dokument potwierdzający ciężę	
2.	Dziedzina prawa, z której udzielono nieodpłatnej pomocy prawnej	
2.1	prawo rodzinne, z wyłączeniem rozwodów, separacji i alimentów	
2.2	sprawa dotycząca rozwodu lub separacji	
2.3	sprawa dotycząca alimentów	
2.4	sprawa z zakresu prawa pracy	
2.5	sprawa z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej	
2.6	sprawa z zakresu prawa cywilnego, z wyłączeniem spraw z zakresu prawa rzeczowego i spadkowego	
2.7	sprawa z zakresu prawa rzeczowego	
2.8	sprawa z zakresu prawa spadkowego	
2.9	sprawa z zakresu ubezpieczeń społecznych, prawa do opieki zdrowotnej	
2.10	sprawa z zakresu prawa administracyjnego z wyjątkiem prawa podatkowego	
2.11	sprawa z zakresu prawa karnego	
2.12	sprawa z zakresu prawa podatkowego	
2.13	inne	
3.	Forma udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej	
3.1	poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach	
3.2	wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego	
3.3	udzielenie pomocy w sporządzeniu projektu pisma w sprawach, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu	

	przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym	
3.4	sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądownoadministracyjnym	
4.	Czas poświęcony na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej	
4.1	poniżej 15 minut	
4.2	od 15 minut do 30 minut	
4.3	od 30 minut do 60 minut	
4.4	powyżej 60 minut	
5	Dane zbiorcze dotyczące osób korzystających z nieodpłatnej pomocy prawnej	
5.1	wiek	
5.1.1	poniżej 18 roku życia	
5.1.2	18-26 lat	
5.1.3	27-64 lata	
5.1.4	65 lat i więcej	
5.2	płeć	
5.2.1	kobieta	
5.2.2	mężczyzna	
5.3	wykształcenie	
5.3.1	wyższe	
5.3.2	policealne	
5.3.3	średnie zawodowe	
5.3.4	średnie ogólnokształcące	
5.3.5	zasadnicze zawodowe	
5.3.6	gimnazjalne	
5.3.7	podstawowe ukończone	
5.3.8	pozostałe	
5.4	średni miesięczny dochód netto osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej	
5.4.1	bez dochodu	

5.4.2	poniżej 800 zł	
5.4.3	od 800 zł do 2599 zł	
5.4.4	od 2600 zł do 3799 zł	
5.4.5.	3800 zł i więcej	
5.5	liczba członków gospodarstwa domowego osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej	
5.5.1	osoba samotna	
5.5.2	od 2 do 4	
5.5.3	powyżej 4	
6.	Miejsce zamieszkania osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej	
6.1	wieś	
6.2	miasto poniżej 10.000 mieszkańców	
6.3	miasto od 10.000 - do 25.000 mieszkańców	
6.4	miasto od 25.000 - do 100.000 mieszkańców	
6.5	miasto powyżej 100.000 mieszkańców	
7.	Posiadanie przez osobę korzystającą z nieodpłatnej pomocy prawnej orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	
7.1	orzeczenie o niepełnosprawności	
7.2	orzeczenie o stopniu niepełnosprawności	
III.	Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzone przez organizacje pozarządowe	
1.	Formy udokumentowania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej	
1.1	oryginał albo odpis decyzji o przyznaniu świadczenia z pomocy społecznej lub zaświadczenie o udzieleniu świadczenia, o którym mowa w art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	
1.2	Karta Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny	
1.3	zaświadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego	
1.4	legitymacja weterana albo legitymacja weterana poszkodowanego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach	

	działań poza granicami państwa	
1.5	dokument stwierdzający tożsamość i nieukończenie 26 lat	
1.6	dokument stwierdzający tożsamość i ukończenie 65 lat	
1.7	pisemne oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej	
1.8	pisemne oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej	
1.9	dokument potwierdzający ciążę	
2.	Dziedzina prawa, z której udzielono nieodpłatnej pomocy prawnej	
2.1	prawo rodzinne, z wyłączeniem rozwodów, separacji i alimentów	
2.2	sprawa dotycząca rozwodu lub separacji	
2.3	sprawa dotycząca alimentów	
2.4	sprawa z zakresu prawa pracy	
2.5	sprawa z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej	
2.6	sprawa z zakresu prawa cywilnego, z wyłączeniem spraw z zakresu prawa rzeczowego i spadkowego	
2.7	sprawa z zakresu prawa rzeczowego	
2.8	sprawa z zakresu prawa spadkowego	
2.9	sprawa z zakresu ubezpieczeń społecznych, prawa do opieki zdrowotnej	
2.10	sprawa z zakresu prawa administracyjnego z wyjątkiem prawa podatkowego	
2.11	sprawa z zakresu prawa karnego	
2.12	sprawa z zakresu prawa podatkowego	
2.13	inne	
3.	Forma udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej	
3.1	poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach	

3.2	wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego	
3.3	udzielenie pomocy w sporządzeniu projektu pisma w sprawach, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym	
3.4	sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądownoadministracyjnym	
4.	Czas poświęcony na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej	
4.1	poniżej 15 minut	
4.2	od 15 minut do 30 minut	
4.3	od 30 minut do 60 minut	
4.4	powyżej 60 minut	
5.	Dane zbiorcze dotyczące osób korzystających z nieodpłatnej pomocy prawnej	
5.1	wiek	
5.1.1	poniżej 18 roku życia	
5.1.2	18-26 lat	
5.1.3	27-64 lata	
5.1.4	65 lat i więcej	
5.2	płeć	
5.2.1	kobieta	
5.2.2	mężczyzna	
5.3	wykształcenie	
5.3.1	wyższe	
5.3.2	policealne	
5.3.3	średnie zawodowe	
5.3.4	średnie ogólnokształcące	

5.3.5	zasadnicze zawodowe	
5.3.6	gimnazjalne	
5.3.7	podstawowe ukończone	
5.3.8	pozostałe	
5.4	średni miesięczny dochód netto osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej	
5.4.1	bez dochodu	
5.4.2	poniżej 800 zł	
5.4.3	od 800 zł do 2599 zł	
5.4.4	od 2600 zł do 3799 zł	
5.4.5	3800 zł i więcej	
5.5	liczba członków gospodarstwa domowego osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej	
5.5.1	osoba samotna	
5.5.2	od 2 do 4	
5.5.3	powyżej 4	
6.	Miejsce zamieszkania osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej	
6.1	wieś	
6.2	miasto poniżej 10.000 mieszkańców	
6.3	miasto od 10.000 - do 25.000 mieszkańców	
6.4	miasto od 25.000 - do 100.000 mieszkańców	
6.5	miasto powyżej 100.000 mieszkańców	
7.	Posiadanie przez osobę korzystającą z nieodpłatnej pomocy prawnej orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	
7.1	orzeczenie o niepełnosprawności	
7.2	orzeczenie o stopniu niepełnosprawności	
IV.	Dane dotyczące liczby osób, które wyraziły zgodę na ujawnienie dotyczących ich danych zbiorczych, oraz osób, które nie wyraziły zgody na ujawnienie dotyczących ich danych zbiorczych	
Liczba osób, które wyraziły zgodę na ujawnienie dotyczących ich danych zbiorczych		
Liczba osób, które nie wyraziły zgody na ujawnienie dotyczących ich danych zbiorczych		

UZASADNIENIE

Projekt nowelizacji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. poz. 2186) został opracowany na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 13 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. poz. 1255, z późn. zm.).

Potrzeba przygotowania proponowanej nowelizacji związana jest z uchwaleniem w dniu 4 listopada 2016 r. ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. poz. 1860). Należy bowiem podkreślić, że powołana ustawa w art. 20 dokonuje nowelizacji ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, która polega na wprowadzeniu z dniem 1 stycznia 2017 r. nowej kategorii osób uprawnionych do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej – kobiet w ciąży, które swoje uprawnienia będą wykazywały przez przedłożenie dokumentu potwierdzającego ciążę. To z kolei wymaga odpowiedniego dostosowania wzoru karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zbiorczej informacji o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, których wzory zostały określone w załącznikach do ww. rozporządzenia. Ponadto w projektowanej nowelizacji rozporządzenia proponuje się rozwiązanie, zgodnie z którym, kobiety w ciąży będą miały pierwszeństwo w uzyskaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.

Zakres zaproponowanej nowelizacji obejmować będzie również inne zmiany we wzorach ww. dokumentów wynikające z doświadczeń związanych z praktyką ich wypełniania i zapewnieniem racjonalności i efektywności w tym zakresie.

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. Data ta jest podyktowana tym, że z dniem 1 stycznia 2017 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin za „Za życiem”.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

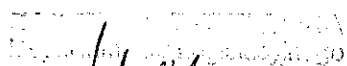

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r.

w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 33 ust. 2 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006), projekt rozporządzenia został skierowany do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Opracowano pod względem prawnym,

legislacyjnym i redakcyjnym

Wojciech Gliko

Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Marcin Warchoń, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Mateusz Kaczocho, główny specjalista ds. legislacji, Mateusz.kaczocho@ms.gov.pl	Data sporządzenia 05.12.2016 Źródło: Inne; zmiana ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. poz. 1255) Nr w wykazie prac 311 (cz. B)
--	---

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Potrzeba przygotowania proponowanej nowelizacji związana jest z uchwaleniem w dniu 4 listopada 2016 r. ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. poz. 1860). Powołana ustawa w art. 20 dokonuje nowelizacji ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, która polega na wprowadzeniu z dniem 1 stycznia 2017 r. nowej kategorii osób uprawnionych do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej – kobiet w ciąży, które swoje uprawnienia będą wykazywały przez przedłożenie dokumentu potwierdzającego ciążę. To z kolei wymaga odpowiedniego dostosowania wzoru karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zbiorczej informacji o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, których wzory zostały określone w załącznikach do nowelizowanego rozporządzenia. Ponadto w projektowanej nowelizacji rozporządzenia proponuje się rozwiązanie, zgodnie z którym, kobiety w ciąży będą miały pierwszeństwo w uzyskaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Dostosowanie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej do nowego brzmienia ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, wymaga interwencji legislacyjnej, polegającej na odpowiednim dostosowaniu załączników do ww. rozporządzenia, tj. wzoru karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zbiorczej informacji o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Dostosowanie to zostanie dokonane poprzez dodanie w tych wzorach nowej formy udokumentowania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, tj. przedstawienie dokumentu potwierdzającego ciążę.

Nieodpłatna pomoc prawna dla osób w ciąży, jest udzielana w zakresie związanym z ciążą i urodzeniem dziecka, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych¹.

Dodatkowo, w projektowanej nowelizacji rozporządzenia proponuje się rozwiązanie, zgodnie z którym, kobiety w ciąży będą miały pierwszeństwo w uzyskaniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Jest to rozwiązanie analogiczne do rozwiązania określonego w art. 47c ust. 1 z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793 i 1807), znowelizowanego ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, który stanowi, że kobiety w ciąży (obok innych uprawnionych), mają prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na szczegółowość regulacji odstępiono od porównań międzynarodowych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Kobiety w ciąży.	Ok. 560 tys. rocznie	System informatyczny Narodowego Funduszu Zdrowia	Wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym, kobiety w ciąży będą miały pierwszeństwo w uzyskaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.
Punkty, w których nieodpłatnie świadczona jest pomoc prawna, oraz podmioty ją świadczące.	1525 punktów bezpłatnej pomocy prawnej	Ministerstwo Sprawiedliwości	Dostosowanie arkuszy dokumentujących realizację zadań związanych z udzielaniem bezpłatnej pomocy

¹ art. 4 ust 4a z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. poz. 1255), obowiązujący od 1 stycznia 2017 r.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. W ramach opiniowania i konsultacji publicznych projekt został skierowany do Naczelnej Rady Adwokackiej, Krajowej Rady Radców Prawnych, Krajowej Rady Doradców Podatkowych, Związku Powiatów Polskich oraz Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej. Wyniki konsultacji zostaną omówione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2016 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Projekt rozporządzenia ma charakter techniczny i dostosowawczy w zakresie druków niezbędnych do dokumentowania udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej² i nie generuje skutków finansowych dla sektora finansów publicznych.

Proponowane rozwiązanie, zgodnie z którym, kobiety w ciąży będą miały pierwszeństwo w uzyskaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, samo w sobie nie ma wpływu na koszt funkcjonowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej. Jest to rozwiązanie analogiczne do rozwiązania określonego w art. 47c ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793 i 1807), znowelizowanego ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, który stanowi, że kobiety w ciąży (obok innych uprawnionych), mają prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach.

Skutki finansowe rozwiązania polegającego na wprowadzeniu z dniem 1 stycznia 2017 r. nowej kategorii osób uprawnionych do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej – kobiet w ciąży, wynikają z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” i zaprezentowane zostały w ocenie skutków regulacji tejże ustawy.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Zmiany w zakresie rozszerzenia katalogu podmiotów uprawnionych do korzystania z bezpłatnej pomocy prawnej wprowadzone zostały w uchwalonej w dniu 4 listopada 2016 r. ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. poz. 1860), która w art. 20 dokonuje nowelizacji ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej w tym zakresie.

Niniejsze rozporządzenie ma charakter wyłącznie techniczny i dostosowawczy, i jako takie nie generuje żadnych skutków finansowych dla budżetu państwa. Skutki finansowe rozwiązania polegającego na wprowadzeniu z dniem 1 stycznia 2017 r. nowej kategorii osób uprawnionych do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej – kobiet w ciąży, zaprezentowane zostały w ocenie skutków regulacji ww. ustawy.

² tj. wzoru karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zbiorczej informacji o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2016 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	(dodaj/usuń)	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Brak wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Wprowadzenie nowej kategorii osób uprawnionych do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, tj. kobiet w ciąży, wymaga zmodyfikowania formularzy dokumentujących realizację bezpłatnej pomocy prawnej. Uprawnione - kobiety w ciąży - będą się musiały legitymować dokumentem potwierdzającym ciążę, co jest praktyką standardową, również na gruncie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793 i 1807), w związku z czym nie może zostać uznane za nadmierne obciążenie regulacyjne.

Dodatkowo, w projektowanej nowelizacji rozporządzenia proponuje się rozwiązanie, zgodnie z którym, kobiety w ciąży będą miały pierwszeństwo w uzyskaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, co powinno wpłynąć na skrócenie czasu na załatwienie ich sprawy w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej (w stosunku do stanu, w którym takiego uprawnienia by nie miały).

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu na rynek pracy.

(Niniejsze rozporządzenie ma charakter wyłącznie techniczny i dostosowawczy, i jako takie nie generuje żadnych efektów dla rynku pracy. Ewentualny wpływ na rynek pracy związany z wprowadzeniem z dniem 1 stycznia 2017 r. nowej kategorii osób uprawnionych do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej - kobiet w ciąży, przy czym pomoc ta udzielana ma być w zakresie związanym z ciążą i urodzeniem dziecka, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, wynika z uregulowań uchwalonej w dniu 4 listopada 2016 r. ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin

„Za życiem”).

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne

sytuacja i rozwój regionalny

inne:

demografia

mienie państwowe

informatyzacja

zdrowie

Omówienie wpływu

Brak wpływu na pozostałe analizowane obszary.
(Niniejsze rozporządzenie ma charakter wyłącznie techniczny i dostosowawczy, i jako takie reguluje wyłącznie sposób dokumentowania realizacji bezpłatnej pomocy prawnej. Ewentualny wpływ na wymienione obszary związany z wprowadzeniem z dniem 1 stycznia 2017 r. nowej kategorii osób uprawnionych do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej – kobiet w ciąży, przy czym pomoc ta udzielana ma być w zakresie związanym z ciążą i urodzeniem dziecka, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, wynika z uregulowań uchwalonej w dniu 4 listopada 2016 r. ustawy *o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”*).

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. Data ta jest podyktowana tym, że z dniem 1 stycznia 2017 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin za „Za życiem”.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się odrębnej ewaluacji funkcjonowania rozporządzenia po jego wejściu w życie.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

-